

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2Ps/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201322
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201322.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v statusovej veci osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony: A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XXX, zastúpená opatrovníkom: D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XXX, XXX XX F. G., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Košice - Šaca, Budovateľská 1, 040 15 Košice, procesným opatrovníkom: Mgr. Jozef Knap, vyšší súdny úradník tunajšieho súdu, za účasti: Obec Kolačkov o návrhu opatrovníka na zmenu opatrovníka, za Obce Kolačkov, takto

rozhodol:

I. Súd o d v o l á v a z funkcie opatrovníka osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, doterajšieho opatrovníka D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XXX, F. G..

II. Súd u s t a n o v u j e osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, opatrovníka a to Obec Kolačkov, ktorá je oprávnená a povinná za A. A. vykonávať právne úkony v bežných veciach, zastupovať ju, spravovať jej veci, preberať za ňu dôchodok, spravovať jej majetok s výnimkou zmlúv týkajúcich sa nehnuteľnosti a nie bežných vecí na ktorý je potrebný súhlas súdu.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Opatrovník, D. C., návrhom doručeným súdu dňa 28.09.2022 požiadal o zrušenie svojho opatrovníctva, ktoré vykonáva A. A.. Návrh odôvodnil tým, že s A. A. tvorili pár, ale sa rozišli, ich vzťah prestal fungovať, on je k tomu vo väzení. Za opatrovníka navrhol ustanoviť jej brata E. A., ktorý už opatrovníkom bol.

Po oslovení súdom E. A. oznámil, že nesúhlasí s ustanovením do funkcie opatrovníka A. A. a nepozná osobu, ktorá by túto funkciu bola ochotná vykonávať (čl. 6 spisu). Obec Kolačkov oznámila súdu, že v obci sa toho času zdržiava, ináč žije u rodičov druhu v Podsadku (čl. 8 spisu). Následne súd oslovil príbuzných A. A. s tým, či sú ochotní vykonávať jej funkciu opatrovníka a to konkrétne a to konkrétne B. H., I. A., A. A., J. A., K. A. a L. C., resp. aby oznámili osobu, ktorá súhlasí s ustanovením do tejto funkcie. Na výzvu súd reagovala len L. C. s tým, že odmieta byť opatrovníčkou (čl. 15 spisu). Ostatní príbuzní na výzvu súdu nereagovali. Mesto Stará Ľubovňa dňa 21.12.2022 oznámilo súdu, že nevie navrhnúť osobu vhodnú na výkon funkcie opatrovníka menovanej.

Uznesením sp. zn. 2Ps/7/2022 zo dňa 06.02.2023 súd osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, A. A. ustanovil procesného opatrovníka a to Mgr. Jozefa Knapa, vyššieho súdneho úradníka tunajšieho súdu.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie.

Pojednávania vytyčeného na deň 09.03.2023 sa účastníci konania nezúčastnili aj keď predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené, svoju neúčast' nijakým spôsobom neospravedlnili, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2Ps/7/2020 týkajúceho sa osoby obmedzene pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, A. A., na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

A. A. bola rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4Ps/4/2014 zo dňa 15.12.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2014 pozbavená spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníka jej bol ustanovený brat E. A.. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2Ps/7/2020 zo dňa 11.02.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2020 bol z funkcie opatrovníka odvolaný E. A. a do tejto funkcie bol ustanovený jej druh D. C.. D. C. je od 13.12.2021 vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený tunajším súdom pod sp. zn. 1T/32/2017, koniec trestu má stanovený na 13.12.2023 a objektívne funkciu opatrovníka A. A. nemôže vykonávať. Z príbuzných A. A. nikto nemá záujem o výkon funkcie opatrovníka.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 26 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v aktuálnom znení (ďalej len Obč. zák.) pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 22 ods. 1 Obč. zák. zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

Podľa § 22 ods. 2 Obč. zák. zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Podľa § 27 ods. 2 Obč. zák. zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 27 ods. 3 Obč. zák. ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať vo svojom mene (§18 ods. 1).

Podľa § 28 Obč. zák. ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 272 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 275 C.m.p. súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

Podľa § 276 C.m.p. súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

Podľa § 277 ods. 1 C.m.p. súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

Podľa § 277 ods. 2 C.m.p. súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

Právne posúdenie vecí:

V prejednávanej statusovej veci doterajší opatrovník, D. C. požiadal o uvoľnenie z funkcie opatrovníka a navyše je vo výkone trestu odňatia slobody a teda z objektívnych dôvodov funkciu opatrovníka A. A. vykonávať nemôže, preto ho súd z tejto funkcie v súlade s citovanými ustanoveniami C.m.p. odvolal.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že na zabezpečenie ochrany práv osoby pozbavenej alebo obmedzenej spôsobilosti na právne úkony je súd povinný ustanoviť takejto osobe opatrovníka. Touto funkciou opatrovníka má byť v zmysle citovaného ustanovenia § 27 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka poverený predovšetkým príbuzný osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, u ktorého sú záruky dobrého výkonu tejto funkcie, avšak za podmienky, že je ochotný túto funkciu vykonávať, ak niet takého príbuzného, môže súd poveriť touto funkciou iného občana - fyzickú osobu, takisto so zárukami riadneho výkonu funkcie, teda ak je schopný a ochotný funkciu vykonávať a až ak takejto osoby niet, môže súd poveriť výkonom funkcie opatrovníka osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony orgán miestnej správy (mestský alebo obecný úrad), prípadne jeho zariadenie s právnou subjektivitou.

Zo súdom oslovených príbuzných A. A. nikto o výkon funkcie opatrovníka neprejavil záujem, fyzickú osobu ktorá by bola spôsobilá vykonávať túto funkciu a zároveň by udelila súhlas na ustanovenie do funkcie súdu neoznámila ani obec v mieste bydliska p. A. A. (Obec Kolačkov) ani Mesto Stará Ľubovňa, v ktorom sa p. A. A. má príležitostne zdržiavať.

Za uvedenej situácie nezostávala iná možnosť ako ustanoviť v zmysle § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka za opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony orgán miestnej správy, ktorým je Obec Kolačkov, kde má A. A. miesto trvalého pobytu.

Je pravdou, že v zmysle judikatúry sa zásadne vyžaduje, aby súdom ustanovený opatrovník s prevzatím funkcie opatrovníka súhlasil a aby nebol do tejto funkcie ustanovený proti svojej vôli. Predpokladom na ustanovenie navrhutej osoby za opatrovníka je súhlas tejto osoby s prevzatím funkcie opatrovníka. Avšak v danom prípade vhodná fyzická osoba zistená nebola, niet inej možnosti ako ustanoviť tzv. verejného opatrovníka, keď súd musí zabezpečiť ochranu práv nesvojprávnej osoby ustanovením jej opatrovníka čo vyplýva zo znenia § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré je formulované imperatívne.

Vzhľadom na uvedené súd ustanovil osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, A. A., opatrovníka v subjekte Obec Kolačkov, vymedzil opatrovníkovi rozsah práv a povinností.

Súd súčasne upozorňuje opatrovníka, že je jeho povinnosťou vykonávať svoje práva a povinnosti riadne a dbať na pokyny súdu súčasne je povinný predkladať súdu dvakrát ročne správy o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. (§ 59 ods. 1 C.m.p.)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.